

TechPlomacy

Temanummer: Udenrigsministeriets 250 års jubilæum

Nye teknologier forandrer samfundsstrukturer og Danmarks placering i verden. Samtidig agerer teknologivirksomheder i stigende grad som globale, de facto udenrigspolitiske, aktører. Udviklingen medfører markante muligheder, men også udfordringer, for en lille åben økonomi med et af verdens mest digitaliserede samfund. I 2017 erkendte Danmark som det første land, at der var behov for en udenrigspolitisk satsning på teknologisk diplomati, og TechPlomacy-initiativet blev født. Tre år efter indsættelsen af verdens første tech-ambassadør giver denne artikel et indblik i, hvordan Danmark arbejder med direkte interessevaretagelse i dialogen med mul-

tionale tech-virksomheder. Derudover berører artiklen, hvordan Danmark arbejder med alliance- og normdannelse gennem TechPlomacy-initiativet. Danmark har brolagt en ny rolle for det klassiske diplomati i en verden, hvor konturerne af en ny digital verdensorden træder stadig klarere frem, og Europas rolle er under pres. Samtidig har Danmark leveret multilaterale resultater, der bringer danske værdier og normer ind i kernen af den internationale udvikling. Kort sagt: Den teknologiske dagsorden er på en og samme tid blevet udenrigs- og geopolitik og global værdipolitik, og Danmark er med i front for at påvirke udviklingen.

MIKAEL EKMAN

Chefrådgiver og
souschef for Danmarks
tech-ambassadør,
mikaek@um.dk

NIKOLAJ JUNCHER WÆDEGAARD

Sekretariatschef og
souschef for Danmarks
tech-ambassadør,
nikowa@um.dk

Danmark har særlig meget på spil

Det er tre år siden, Danmark udnævnte en tech-ambassadør. Det vakte stor interesse og opmærksomhed både nationalt og internationalt, at Danmark tog det skridt som det første land i Verden. Danmark var med udspillet med til at sætte – og præge – en dagsorden, hvis internationale betydning og bevågenhed siden kun er taget til. Teknologi og digitalisering er blevet udenrigs- og geopolitik og global værdipolitik. Samtidig har debatten om de digitale platforme, teknologiens og tech-giganternes rolle i samfundet flyttet sig. Den er blevet mere nuanceret og fokuserer i dag i langt højere grad på at ramme balancerne mellem teknologiens muligheder og udfordringer. Det kan Danmark i sagens natur langt fra tage æren for alene. Men Danmarks udenrigspolitiske dagsordenssættende effekt har været markant, og vi anerkendes som et internationalt foregangsland på området. Men hvad er erfaringerne fra initiativet, tre år efter at det blev lanceret? Hvad har været prioriteterne og hovedfokus i arbejdet? Hvilke spor er blevet lagt, og hvilke resultater er der skabt?

Oprettelsen af tech-ambassadørstillingen skete ikke i et vakuum, men som led i lanceringen af et nyt udenrigspolitisk satsningsområde: Det teknologiske diplomati, eller 'TechPlomacy'. Teknologi og digitalisering blev ophævet til en strategisk udenrigspolitisk prioritet. For at virkeliggøre det søsatte man en helt ny måde at organisere et udenrigspolitisk fodaftryk på: En diplomatisk repræsentation med delt tilstedeværelse i Silicon Valley, Beijing og Køben-

havn – udrustet med et globalt mandat til at arbejde for danske værdier og interesser vis-a-vis tech-industrien og andre aktører med betydning for den internationale teknologiudvikling. På kort formel var dét missionens kerne.

Der var imidlertid også tale om et relativt åbent mandat. Af gode grunde. Det var nyt territorium – uden en velkendt køreplan eller generationer af veletableret dansk linjeføring og udenrigspolitisk præcedens at læne sig op ad. Og uden fortilfælde eller nogen at kigge over skulderen eller 'copy paste' fra. Der var i den forstand også tale om et eksperiment. En ny måde at gøre tingene på. Og en ny udenrigspolitisk dagsorden, som ikke blot skulle forfølges, men først defineres og opdyrkes. TechPlomacy-initiativets fødsel var baseret på en analyse af to grundlæggende præmisser: (1) De nye teknologiers transformative rækkevidde og den såkaldte 'Fjerde Industrielle Revolutions' afgørende betydning for Danmark og vores placering i Verden. (2) At en systematisk, kritisk og multifaceteret dialog med ikke mindst de multinationale teknologi-virksomheder – som nye globale (de facto 'udenrigspolitiske') aktører – ville blive stadig vigtigere for varetagelsen af danske udenrigspolitiske interesser og i sidste ende Danmarks sikkerhed, velstand og værdier.

I mellemtiden er den teknologiske og digitale dagsorden ikke just blevet mindre vigtig. Både præget af de enorme muligheder, ny teknologi som kunstig intelligens/maskinlæring, 5G, kvantecomputere, IoT og datadrevne forretningsmodeller rummer. Men i høj grad også de nye risici og samfundsmæssige udfordringer, der følger med. Cambridge Analytica-skandalen vidnede om misbrug af millioner af menneskers private data på Facebook, inkl. 42.000 danskere. Cybersikkerhed er kommet på alles læber, Forsvarets Efterretningstjeneste peger på en »meget høj« cybertrussel mod Danmark som et nyt grundvilkår, og globale virksomheder som A.P.Møller-Mærsk er blevet ramt hårdt af cyberangreb. Problemstillingerne på det digitale område står nærmest i kø: Påvirkningskampagner på sociale medier er blevet anvendt til at underminere demokratiske institutioner og processer; online terroristisk indhold spreder frygt og radikalisering; databeskyttelse og menneskerettigheder er under pres i den digitale tidsalder. Og som en tværgående rød tråd stiger vigtigheden af at afklare tech-industriens rolle og medansvar. Det samme gør behovet for internationale løsninger. Med andre ord: Den digitale dagsorden er i sin natur grænseoverskridende og international – og teknologiens udenrigspolitiske betydning er kommet for at blive.

Skillelinjerne i den teknologiske verdensorden anno 2020 er til at få øje på. I USA buldrer teknologiudviklingen derudaf, drevet af en privat sektor og tech-industri på steroider, men retningslinjer og spilleregler er ofte beskedne. De offentlige institutioner har traditionelt forsøgt at undgå at gå i vejen for tech-hubs som Silicon Valley. I Kina går det tilsvarende stærkt, men teknologien udnyttes også til statslig magtudøvelse og kontrol, og gråzonerne mellem privat industri og myndigheder er ofte flere. En i stigende grad bipolar digital orden tegner sig. Alt imens forsøger Europa at finde sine ben og tilbyde en tredje – værdi- og rettighedsbaseret – vej, hvor regulering af teknologi og

privatlivets ret står centralt. Det er ikke for sjov, at den digitale dagsorden er blandt den nye Europa-Kommissions absolutte topprioriteter.

Der er med andre ord stærke kræfter på spil. Og kigger man på geopolitikken gennem digitaliseringens prisme, står de aktuelle magtforskydninger fra Vest mod Øst ikke mindre skarpt. Tværtimod. På visse områder forstærker den teknologiske udvikling konturerne af en ny verdensorden. Det gælder ikke mindst adgangen til den digitale tidsalders vigtigste råstof: Data. Det er i sagens natur begrænset, hvad Danmark kan stille op på egen hånd. Men det har heller aldrig været formålet med TechPlomacy-initiativet. Satsningen hviler derimod på den grundlæggende antagelse, at Danmark – som lille, åbent og højt digitaliseret land – har særlig meget på spil. Og at vi ved at gå forrest med det teknologiske diplomatis opfordring om dialog og internationalt samarbejde optimerer betingelserne for at sætte vores præg. På flere måder.

I det følgende har vi valgt at fremhæve to af de væsentligste dimensioner, der berører kernen i den diplomatiske praksis: interessevaretagelse og alliancedannelse.

Interessevaretagelse overfor tech-giganter

For det første har TechPlomacy-initiativet til formål at styrke den direkte danske interessevaretagelse over for de globale teknologigiganter. Danmark har pga. satsningen i dag, helt lavpraktisk, en adgang til globale virksomheder som Google, Facebook og Alibaba, vi ikke havde i forvejen. Den adgang bruges til at arbejde for danske interesser i bred forstand. Hvad har det med diplomati at gøre, og hvorfor er det relevant? Svaret er, at det er relevant i en verden, hvor beslutninger på højt niveau i tech-giganternes hovedkvarterer (hvad enten de vedrører Facebooks newsfeed-algoritme, Googles retningslinjer for ulovligt og skadeligt indhold eller noget helt tredje) har enorm betydning for Danmark, danske borgere, virksomheder og samfundsinstitutioner. I en grad, som kan sammenlignes med – og på nogle områder også overgår – rækkevidden af de beslutninger, som træffes af regeringer og myndigheder verden over. Bl.a. i forhold til noget så betydningsfuldt som den digitale infrastruktur for indhold på sociale medier og dermed de-facto rammerne for store dele af den moderne, offentlige (demokratiske) debat.

Derfor er den direkte dialog og interessevaretagelse vis-a-vis tech-industrien på vegne af danske myndigheder en essentiel del af TechPlomacy's raison d'être. For eksempel i forhold til adgang til informationer om kriminelles færden på de sociale medier. Hvis platformene misbruges til datalæk, som vi så i forbindelse med Cambridge Analytica. Eller hvis dataindsamling og -behandling sker på et tvivlsomt grundlag, jf. afsløringerne om Googles og Apples aflytning via 'intelligente assistenter' som Google Assistant og Siri, som er indbygget i alt fra telefoner til ure og højttalere. I sidstnævnte tilfælde sendte udenrigsminister Jeppe Kofod Danmarks tech-ambassadør i byen i Silicon Valley for at sende et klart signal om Danmarks bekymringer samt afklare de faktiske forhold omkring dataindsamlingen.

Et andet offentligt kendt eksempel var terrorangrebet i Marokko i december 2018 og drabet på en dansk og en norsk statsborger. Sagen førte til en hesteforespørgsel fra PET, hvorefter Udenrigsministeriets tech-repræsentation tog kontakt til en række centrale tech-virksomheders hovedkvarterer med det formål at få fjernet de videoer og det billedmateriale af den forfærdelige forbrydelse, der desværre begyndte at cirkulere på sociale medier. Der blev i den konkrete sag reageret hurtigt, hvilket bl.a. tilskrives Danmarks direkte kontakt på højt niveau i tech-virksomhederne.

Som eksemplerne illustrerer, har denne direkte interessevaretagelse været løftet i både udenrigs- og sikkerhedspolitiske sammenhænge og i sager af mere sektorpolitisk karakter. På positive dagsordener, men bestemt også for at adressere problemsager i en slags vagthund-funktion. Udenrigsministeriets tech-enhed tjener i den forstand som danske myndigheders forlængede arm, øjne og ører og stemme ind i tech-industrien. Kort sagt: Myndighedsopgaver. Et arbejde, som i øvrigt er helt sammenligneligt med traditionelle danske repræsentationers og ambassaders virke. Med den primære forskel, at modparten på den anden side af bordet ofte er tech-virksomheder.

 efter tre års vedvarende TechPlomacy-indsats er det bekræftet, at det er muligt at føre en balanceret og multifacetteret dialog om presserende teknologiske og digitale spørgsmål

Det har dog ikke hele vejen været en dans på roser. Det har krævet (diplomatisk) knofedt at få åbnet dørene til tech-industrien på passende højt niveau. Det er i nogen grad helt naturligt – ingen har jo gjort det før. Mange tog heldigvis godt imod ønsket om dialog og så det som en gensidig mulighed. Nogle har været mere fodslæbende, mens enkelte virksomheder har været decideret modvillige. Derfor har det været vigtigt at blive ved med at presse på. Og i dag er langt de fleste kommet til den erkendelse, at der er et behov for tættere dialog mellem regeringer og tech-industrien. Om end der fortsat vil være behov for løbende at minde flere af dem om det i praksis. Derudover betyder adgangen og dialogens intensivering selvsagt ikke, at man er enige om alt. Svære diskussioner og divergerende interesser vil (ligesom i andre udenrigspolitiske sammenhænge) også præge dynamikken fremadrettet. Det er et grundvilkår i diplomatiet. Men efter tre års vedvarende TechPlomacy-indsats er det bekræftet, at det er muligt at føre en balanceret og multifacetteret dialog om presserende teknologiske og digitale spørgsmål. En dialog, som Danmark fører både med tech-giganterne, investorer, entreprenører, andre regeringer, internationale organisationer og civilsamfund. Det er i den forbindelse også værd at bemærke, at en lang række lande og organisationer udpeger ambassadører og særlige udsendinge eller på anden vis tager skridt i samme retning. Lande som Frankrig, Tyskland og Australien samt internationale organisationer som FN, EU og NATO har således alle øget deres fokus på de udenrigs- og sikkerhedspolitiske konsekvenser af teknologien.

Alliancedannelse og normopbygning

Et andet centralt spor i TechPlomacy-initiativet er den mere langsigtede udenrigs- og sikkerhedspolitiske dimension, som handler om at skabe internationale alliancer, der former normer i den digitale tidsalder. Det kan forekomme abstrakt og er i sagens natur svært at måle og veje. Nøjagtigt som det gør sig gældende for de fleste grene af udenrigs- og sikkerhedspolitikken. Men det gør det ikke mindre vigtigt. Alliance- og normopbygningen handler grundlæggende om at præge den langsigtede globale teknologiudvikling i en retning, der er i overensstemmelse med danske og europæiske værdier. Og selvom Danmark er en lille spiller i det store billede, har det teknologiske diplomati, kombineret med vores bilaterale og multilaterale engagementer, allerede nu været med til at sætte en række specifikke danske fingeraftryk. Lad os give nogle konkrete eksempler.

I en digital verdensorden, der (målt på 'hard power') p.t. domineres af USA og Kina, overvejer Europa aktuelt sine muligheder for (målt i 'soft power') at gå forrest med fokus på demokratiske værdier, rettigheder og samfundsstrukturer – for eksempel i tilgangen til udvikling af kunstig intelligens, beskyttelse af persondata, internettets frihed og digital beskatning. Spørgsmål, der kun vil stige i betydning i de kommende år(tier). Det store dilemma for Europa er imidlertid, hvordan man kan slå sig op som en troværdig blød magtudøver uden tilstrækkelig hård magt i bagagen. Nok har vi et attraktivt europæisk indre marked og fører an på regulering, men den globale digitale økonomi ser p.t. ikke ud til at udvikle sig i en gunstig retning for Europa. Det er for eksempel helt overvejende Kina og USA, der skalerer de store globale tech-giganter – i dag er de 20 mest værdifulde tech-giganter enten amerikanske eller kinesiske – ligesom omtrent 75 pct. af alle patenter på kunstig intelligens ejes af kinesiske eller amerikanske aktører.¹ Et af de svar, man aktuelt overvejer i diskussionerne på europæisk plan, er at styrke Europas såkaldte 'digitale suverænitét' (altså en strategisk styrkelse af Europas uafhængighed, hvad angår digitale teknologier). Men om det er det rette svar – og ikke mindst hvad det i praksis skal indebære – er der delte meninger om. Et andet oplagt spørgsmål er, hvordan man i en digital verdensorden griber Europas eksterne (udenrigspolitiske) ageren og alliancepolitik an. Netop på det punkt har Danmark været en toneangivende stemme. Med det grundlæggende budskab, at EU skal være mere systematisk, strategisk og proaktiv i sin prioritering og promovring af den digitale dagsorden globalt, og ikke kun i de interne, regulatoriske instrumenter. I efteråret 2019 underskrev udenrigsminister Jeppe Kofod således en politisk erklæring sammen med Frankrigs udenrigsminister og digitaliseringsminister. Som den foreløbige kulmination på dette danske initiativ indeholdt erklæringen en fælles dansk/fransk vision for europæisk lederskab i den digitale tidsalder. Det var et første vigtigt skridt – og en værdi- og alliancepolitisk platform – for dansk indflydelse via det europæiske samarbejde. På et område, hvor der lyttes til Danmark på grund af frontløberrollen inden for teknologisk diplomati og vores generelt stærke digitale profil.

I FN-regi har Danmark også bidraget aktivt i forhold til at løfte teknologi op på dagsordenen. FN's generalsekretær Antonio Guterres har gjort det internationale samfunds befattning med den digitale dagsorden til en høj prioritet og et bidrag til FN's egen reformproces. I den forbindelse er der bl.a. blevet kigget i dansk retning for at få inspiration til arbejdet. Guterres udpegede i 2018 Jack Ma (Alibaba) og Melinda Gates (Gates Foundation) som formænd for FN's nye Højniveaupanel for Digitalt Samarbejde – i sig selv illustrativt for den udenrigspolitiske rolle, tech-sektoren spiller i det 21. århundrede. Danmark har dels støttet Panelets arbejde gennem videndeling af danske erfaringer fra dialogen med tech-industrien samt dansk værtskab for netværksaktiviteter og møder i forbindelse med Panelets besøg i Silicon Valley. Dels i form af finansiel støtte til Panelets arbejde i udviklingsøkonomierne – for teknologiens positive såvel som negative sider rammer også udviklingsøkonomierne i Afrika og Asien, der risikerer at sakke endnu mere bagud i den teknologiske udvikling. Og sidst, men ikke mindst har Danmark budt aktivt ind i substansdrøftelserne i FN. Bl.a. med et dansk policy-papir med en række anbefalinger inden for bl.a. bekæmpelse af global digital ulighed, beskyttelse af demokrati og menneskerettigheder samt inddragelse af – og krav om en samfundsansvarlig tilgang fra – tech-industrien, der har været med til at sætte retningen for Panelets arbejde. Den slags ændrer ikke verden i morgen. Det er et langt sejt træk. Men det er i Danmarks langsigtede interesse at bidrage aktivt. Det er værdipolitik på den store, multilaterale klinge.

 Danmark arbejder for at 'multilateralisere' dialogen med tech-industrien. Det handler om fra en bred kreds af ligesindede, ansvarlige lande at sende et stærkt fælles signal til virksomhederne om at de skal tage et større medansvar

De teknologiske nybruds og digitale platformes betydning for menneskerettighederne globalt har også været en prioritet. Danmark har traditionelt altid været en stærk forkæmper for opretholdelsen af menneskerettighederne. Og i takt med den digitale udvikling er det et kerneprincip, at internationale forpligtelser på menneskerettighedsområdet gælder i lige så høj grad online som offline. Udviklingen rummer både positive aspekter og nye dilemmaer. Ikke mindst i lyset af tech-virksomhedernes stadigt mere centrale rolle på et område, hvor statsaktører traditionelt har været toneangivende. På den ene side kan teknologi og nye digitale platforme bidrage til at styrke civilsamfundets arbejde samt understøtte menneskerettighedsindsatser for myndigheder såvel som private. Men på den anden side er der allerede konkrete eksempler på, at sociale medier misbruges til at sprede hadtale og opfordre til vold (f.eks. rettet mod rohingya-mindretallet i Myanmar) og til spredning af terrorrelateret eller ekstremistisk indhold (som f.eks. i forbindelse med terrorangrebet i Christchurch og den ovennævnte Marokko-sag). Virksomheders indsamling af omfattende mængder personlig data kan misbruges (som det skete i forbindelse med Cambridge Analytica-skandalen). Og algoritmer og digitale teknologier kan skabe eller forstærke diskrimination og bruges til øget kontrol og overvågning. Freedom House konkluderer, at internettets frihed er faldet

otte år i træk, bl.a. illustreret ved en stigende mængde internet-shutdowns på globalt plan de seneste år. Der er også tiltagende kritik af den datadrevne forretningsmodel, der kendetegner flere af de største tech-virksomheder.

Derfor har Danmark taget initiativ til at støtte FN's Højkommissær for Menneskerettigheder (OHCHR)'s øgede fokus på teknologi. Det omfatter en direkte dialog med tech-industrien, hvor OHCHR rådgiver de store virksomheder i udmøntningen af international menneskerettighedsret på teknologiområdet. På det normative plan har Danmark sammen med en gruppe af lande taget initiativ til en resolution i FN's Menneskerettighedsråd, der skal bidrage til at bringe digitale emner mere centralt ind i Rådets løbende arbejde. Og så har Danmark sat sociale mediers medansvar for at modvirke hadtale på dagsordenen med konkret fokus på at forhindre en gentagelse af rohingya-krisen i Myanmar i forbindelse med afholdelse af landets andet demokratiske valg i 2020. Parallelt har udviklingsministeren lanceret en indsats for at styrke civilsamfundets råderum gennem bl.a. støtte til civilsamfundsorganisationers digitale modstandsdygtighed. Gennem denne flerstrengede indsats – med en kombination af både praktisk engagement på jorden og normativ politikudvikling i FN – er Danmark med helt i front for at sikre, at der værnes om menneskerettighederne i en digital tidsalder.

De teknologiske spørgsmål har også fundet vej ind i kernen af sikkerhedspolitikken. Når påvirkningskampagner og cyberangreb bliver en fast bestanddel af trusselsbilledet, må modforanstaltningerne følge med. Som led i TechPlomacy-arbejdet og den nationale strategi for cyber- og informationssikkerhed har Danmark taget initiativ til et årligt cyber- og teknologi-møde blandt mere end 20 ligesindede lande, som samles i San Francisco til drøftelser med tech-industrien under delt værtskab mellem Australien og Danmark. Den slags internationale møder er ikke i sig selv et særsyn. Det nye er her, at tech-industrien – hvis teknologier og platforme både er en central del af udfordringen og løsningen – inviteres med ind i lokalet. Mødet er et udtryk for det, man i udenrigspolitisk jargon kalder 'convening power' – som Danmark har opnået på dette felt, bl.a. pga. netværket i den private sektor. Samtidig er mødet en måde, hvorpå Danmark arbejder for at 'multilateralisere' dialogen med tech-industrien. Det handler om fra en bred kreds af ligesindede, ansvarlige lande at sende et stærkt fælles signal til virksomhederne om at de skal tage et større medansvar. Og samtidig den anden vej rundt lade den industri, som udvikler mange af de digitale teknologier, komme til orde og forklare regeringsrepræsentanter, hvordan de ser på udviklingen. Det er nemlig interessant, at flere af de toneangivne policy-udspil på cybersikkerhedsområdet den senere tid er kommet fra industrien selv – såsom Microsofts forslag om en digital Genevekonvention, Siemens' 'Charter of Trust' og den 'Tech Accord', store dele af industrien er gået sammen om. I tråd med TechPlomacy-grundtanken har Danmarks bidrag netop været at bygge bro mellem regeringer og den private sektor – og bidrage til direkte substansdrøftelser mellem de to sektorer.

Med samme hensigt har Danmark bidraget aktivt til at få de fremvoksende teknologier højt op på den politiske dagsorden i NATO, bl.a. i forbindelse

med det såkaldte 'Leaders' Meeting' for stats- og regeringscheferne i London i december 2019. Der er nu stigende fokus på, hvordan Alliancen kommer på forkant med den hastige teknologiske udvikling, og hvad den geopolitiske rivalisering om fremtidig teknologisk dominans betyder for euro-atlantisk sikkerhed og fremtidens globale magtbalance. TechPlomacy-initiativet har vakt interesse i NATO og givet Danmark mulighed for at sætte konkrete aftryk. Ikke mindst i forhold til behovet for at styrke og systematisere NATO's dialog med de toneangivende civile tech-virksomheder, der i høj grad driver udviklingen af nye teknologier som kunstig intelligens og autonome systemer, der også får stigende militær betydning.

Det teknologiske diplomati rummer andre dimensioner end ovennævnte. Heriblandt informationshjemhentning, 'public diplomacy' og strategisk kommunikation samt løbende bidrag til Udenrigsministeriets eksport- og investeringsfremme i samarbejde med Trade Council og Invest in Denmark. Ovenstående er således ikke en udtømmende oversigt over samtlige resultater og erfaringer. I nærværende sammenhæng har vi imidlertid valgt at stille skarpt på den (udenrigs)politiske kerne i mandatet.

'Dynamisk ligevægt' i det (digitale) 21. århundrede

TechPlomacy-initiativet blev ikke udelukkende modtaget med begejstring, da det blev søsat. Et af de tidlige kritikpunkter var, at man med initiativet tilskrev tech-giganterne en legitimitet, de ikke er berettiget til. Et andet, beslægtet synspunkt gik på, at initiativet alene var et forsøg på fra dansk side at gøre sig til over for de store tech-giganter. Ikke overraskende indvendinger ud fra en umiddelbar betragtning. Men de overser kernen i TechPlomacy, hvis hovedformål hverken er kommercielt, endsige at give tech-industrien mere (formel) magt og indflydelse. Snarere det modsatte: TechPlomacy er nationalstatens reaktion på de digitale teknologiers og tech-industriens transformative indvirkning på samfundet og de internationale relationer, vi indgår i. Uanset om man bryder sig om det eller ej, er sagen den, at flere af tech-giganterne målt på økonomisk formåen ville kvalificere til G20-medlemskab – og at deres datadrevne forretningsmodeller giver dem større viden om udviklingen globalt og en indsigt helt ned på (personfølsomt) individniveau, som er historisk uden sidestykke, og som de færreste lande i dag kan konkurrere med. Det medfører en *uligevægt* mellem nationalstaters og det internationale samfunds handlerum og samtidens udfordringer. Det kan man enten ignorere eller forholde sig til – ved at etablere, hvad man i naturvidenskaben ville kalde '*dynamisk ligevægt*'. I bestræbelsen på at genvinde fodfæste. Ikke for at stoppe den globale digitaliseringsdagsorden, men for at øve indflydelse og præge dens retning. Ved at insistere på dialog og internationalt samarbejde på tværs af sektorer.

TechPlomacy er nationalstatens reaktion på de digitale teknologiers og tech-industriens transformative indvirkning på samfundet og de internationale relationer, vi indgår i

TechPlomacy handler, som diplomatiet altid har gjort, om at gå i dialog med de relevante aktører – også dem, man ikke altid er enig med. TechPlomacy ophøjer ikke tech-industrien til nationalstater eller foreslår, at virksomheder som Amazon eller Tencent skal optages i FN. Private virksomheder og regeringer har forskellige roller at udfylde, men større forståelse og dialog imellem dem er afgørende. Offentligt-privat samarbejde har altid været en central del af det danske DNA, og det ændrer den teknologiske udvikling ikke på. Tværtimod er behovet større end nogensinde før. Man kunne indvende, at man skal gå reguleringsvejen frem for dialog-vejen. Men i TechPlomacy-optik er det en falsk dikotomi, der ikke blot overser behovet for begge dele – men også, at de to veje ikke er hinandens modsætninger, men forudsætninger. Industrien er i førersædet i udviklingen af teknologierne, og regeringerne og de folkevalgte har det første og sidste ord i lovgivnings- og reguleringsammenhæng. Regeringer og myndigheder kan imidlertid ikke regulere effektivt i blinde. Især ikke i lyset af teknologiudviklingens hastighed og kompleksitet i disse år. Og i lyset af den informationsasymmetri i tech-virksomhedernes favør, som følger deraf. Netop derfor er der behov for den løbende dialog med tech-industrien. For at øge indsigten og stille krav om transparens og reel samarbejdsvilje. Alternativt risikerer reguleringsinitiativerne at ramme skævt, og det er hverken i industriens eller landenes interesse.

Det er ofte den offentlige sektor, der bliver anklaget for at være for langsom til at optage nye innovative løsninger fostret i det private. Men omvendt har industrien været langsom til at erkende og forstå det samfundsmæssige medansvar, de bærer. Med udenrigsminister Jeppe Kofods ord: »We've been too naive for too long about the tech revolution. We need to make sure that democratic governments set the boundaries for the tech industry – and not the other way around. That's where the Danish TechPlomacy initiative comes in.«

Der er næppe tvivl om, at TechPlomacy-initiativet ramte noget i tiden, før dagsordenen for alvor bredte sig i globale udenrigspolitiske kredse. Det har givet Danmark et forspring og en markant profil og stemme – bag lukkede døre i det stille diplomati såvel som i offentligheden. TechPlomacy er et svar på det digitale 21. århundredes to basale udviklingstendenser fremhævet indledningsvist – (1) Den Fjerde Industrielle Revolutions betydning for globale anliggender og et land som Danmark og (2) tech-giganternes rolle som tungtvejende, globale aktører. Et svar, som har gjort det muligt for Danmark at sætte et præg, der overgår, hvad vores størrelse ellers berettiger til.

Noter

- 1 Tal fra McKinseys rapport: An AI-nation: <https://www.mckinsey.com/featured-insights/europe/harnessing-the-opportunity-of-artificial-intelligence-in-denmark>